

SYSSLINGEN

Medlemsblad 2, 2011 Årgång 18

Ordföranden har ordet

När ni läser detta har vi har några fina sommarmånader framför oss. Nu kan vi med gott samvete lägga släktforskningen åt sidan för att gå ut och njuta av vår vackra natur.

Som släktforskare har man ju fördelen att aldrig behöva bli sysslolös. Om regnet öser ned kan man ju alltid slå sig ned framför datorn och forska, helt oberoende av väder och vind. Själv brukar jag alltid använda ett par regniga sommardagar till att besöka något arkiv eller KB.

Varför inte passa på att våldgästa några släktingar eller besöka någon gammal släktgård? Själv har jag funderingar på att försöka samla några av mina kusiner och få hjälp med att gå igenom lite gamla fotografier som jag har liggande. Några av fotona är så gamla att jag inte vet vilka personerna på bilderna är. Kanske känner någon av mina äldre kusiner igen dem.

Hur ni än tänker tillbringa sommaren vill jag önska er alla en riktigt fin sommar. Till hösten träffas vi igen och hjälps åt med vår släktforskning

Trevlig sommar!

Anita Järvenpää

Har du betalat medlemsavgiften?

Fortfarande saknar vi inbetalningar från några av våra medlemmar. Eftersom vi har ändrat tidpunkten för betalning så tror vi att några kan ha missat detta.

Vi ber att ni som ännu inte har betalt gör det snarast.

Är du osäker om du betalt eller ej kontakta Ingalill Hallberg, kassör.

Föreningens adress:
Guckuskovägen 12,
184 35 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	08-541 338 19
e-post:	anita.jarvenpaa@roslagen.be	
Sekreterare	Carl-Göran Backgård	08-540 611 36
e-post:	cg@roslagen.be	
Kassör	Ingall Hallberg	08-540 233 83
e-post:	ingallhallberg@roslagen.be	
Ledamot	Torbjörn Claar	08-541 377 38
e-post:	claar@roslagen.be	
Ledamot	Olle Kungberg	08-541 753 33
e-post:	olle.king@roslagen.be	
Ledamot	Lars Enulf	08-768 13 27
e-post:	enulfpost@gmail.com	
Ledamot	Olle Keijser	08-540 693 07
e-post:	okeijser@roslagen.be	

Medlemstidningen Sysslingen utkommer med 4 nr/år
Bidrag kan sändas till redaktören Susanne Fagerqvist,
Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel 540 653 26

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller
info@roslagen.be

Hemsida: www.roslagen.be

Hemsideskonstruktör: Olle Keijser

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift

Avgiften är 100 kronor för medlem och 25 kronor för medlem under 25 år. Betalas till föreningens **plusgiro-konto: 448 57 91-0**

Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Ordföranden har ordet	1
Vi vill ha din mailadress!.....	3
Skärgårdsmarknaden i Vaxholm lördagen den 20 augusti	4
Släng dig i väggen, Bernadotte!	4
Läsövning.....	5
Att strukturera frågor till äldre anhöriga i samband med släktforskning.....	6
Hemmets rådgivare.....	7
Vårmötet 2011.....	8
Föreningens äldste medlem har avlidit....	9
Bokrecension.....	10
Släktforskardagarna i Norrköping den 26- 28 augusti 2011	11
Våravslutning Wira Bruk den 21 maj 2011	11
Besök på en kyrkogård	12
Antavla för Dan Andersson	13
En bild säger inte mer än tusen ord	14
Fattiggummans visa.....	15
Artikel på vår hemsida.....	15
Nya medlemmar	16
Sysslingens datum för 2011	16

Redaktionen har ordet

Vi i redaktionen hoppas att ni kommer att tycka detta nummer av Sysslingen innehåller intressant och trevlig läsning.

Som ni kanske ser har vi ändrat utseendet något. Sidan 2 (denna sida) har förhoppningsvis blivit lite mer lättläst. Information som låg här tidigare finner du på sista sidan.

Måste också passa på att tacka för alla bidrag vi fått till detta nummer. Jag hoppas att ni som har skickat in bidrag inte blir besvikna över att inte finna ert bidrag med, men jag lovar att det kommer med i nästa nummer. Vi försöker hålla ned antalet sidor pga de portokostnader föreningen måste betala. Därför hoppas vi att ni som har en e-postadress meddelar oss denna så att vi kan skicka tidningen den vägen istället.

Hoppas nu att sommaren blir riktigt så schön och varm som vi hoppas.

Hälsningar från redaktionen.

Susanne Fagerqvist

E-post: sysslingen@hotmail.com

Nästa nummer av Sysslingen
kommer 24 augusti 2011
Manusstopp 1 augusti 2011

EDDYS RUTA

Idag skall jag ägna rutan åt ett par önskemål/beställningar av ämnen för seminarier under kommande höst. Men först måste jag säga några ord om den nya designen på vår hemsida: den är tydlig och klar och inte utan rent grafiskt/konstnärliga förtjänster. Man blir glad när man ser den. Vår webb-master har all heder av detta arbete han (och andra?) lagt ner på att förnya en sida som redan i sitt förra skick var ovanligt bra. Jag tycker alltså att den är redig och utan allt bjäfs. Men den är ändå fortfarande inte riktigt lätt att använda för en inte så försigkommen datoranvändare. Jag ville se på nr 1 av Sysslingen för 2011 men för mig var det omöjligt att få fram denna text. Att textgraden är alltför petit gör nu inte mig någonting – jag har ju en enkel funktion på Windows 7 som gör texten så stor jag vill ha den (W plus + eller W plus -) men för andra blir det kanske lite knepigt.

Nu till beställningarna:

1. Hur använder jag mappar i min forskning – skall jag ha en huvudmapp kallad släktforskning? Och kan jag härunder lägga en mapp Kjellberg och en mapp Widborg och en mapp Wallin och Bonnevier – och så vidare och kan jag under dessa undermappar lägga en mapp med uppgifter om dessa delsläkter och under varje delsläkt ha en mapp excerpter och om historiska familjenotiser. Låt oss en kväll i höst ha ett seminarium om detta.
2. Emanuel Swedenborg säger på ett ställe att den idealiske forskaren måste å ena sidan ha en vision av det mål hon strävar till och å andra sidan vara noggrant iakttagande i sin deskription av det hon strävar ifrån. Om man tillämpar detta så kan man ha större chans att träffa rätt. Jag skulle vid ett seminarium vilja kunna pröva denna teori.

Ha en bra sommar och vi möts igen med goda visioner och härliga realiteter.

Hälsar

Eddy Widborg

Vi vill ha din mailadress!

För att snabbt kunna nå ut till våra medlemmar har vi skapat en mailgrupp, som vi i styrelsen har tillgång till.

Om du har tillgång till mail, men inte lämnat din mailadress är vi tacksamma om du skickar den till info@roslagen.be

Anita Järvenpää

Skärgårdsmarknaden i Vaxholm lördagen den 20 augusti

Lördagen den 20 augusti kommer vi att finnas på plats på kajen för att, tillsammans med Vaxholms hembygdsförening, göra reklam för våra föreningar. Jag kommer att finnas där hela dagen och jag skulle behöva några personer till som hjälper mig under några timmar. Har du möjlighet att ställa upp?

Hör i så fall av dig till mig!

Anita Järvenpää

Släng dig i väggen, Bernadotte!

Kungberg var först!

Om hönan eller ägget var först, tvista de lärde. Att Kungberg var före Bernadotte på Haga råder därom inga tvivel. I arbetskommendering 1786 för Södermanlands Regemente ingår bl.a. Haga slott. Gustav III hade funnit Haga - på Solna prästgårds mark - vara en utmärkt tillflyktsort. Här skulle uppföras ett lustslott. 1786 avlöser 149 man från Södermanland dito Upplands Regemente. I december samma år, forslas 1 corporal och 3 man från Råby krog till Södertälje, 8 mil, och samma dag 8 man och 2 vagnar från Malma Hed förbi Hossiö till Södertälje 7 3/8 mil.

Vid Södertälje mötte mönsterskrivare LARS KUNGBERG, som med vägskjuts förde kommenderingen till Haga, 4 mil. Detta visar att soldaterna icke marscherade utan tåmligen bekvämt åkte hästskjuts och att man även hade traktamente under resan. Märkligt är även att resan företogs så sent på året och så nära jul. För sin insats kvitterar Lars Kungberg ut 13 Riksdaler.

Min anfader, Lars Kungberg, var alltså före Bernadotte på Haga. Det känns förträffligt. Leve Republiken!

Källor: Södermanlands Regemente under 350 år; Krigsarkivet och Räkenskaper 1786, Haga Lust Slott; Stockholms Slottsarkiv.

Olov Kungberg

Här följer en läsövning i detta ämne.

Läsövning

68.

Skotts Räkning för 8. Jussur, samt Vagn- traktamente för en korporal och 16. man inf. Kongl. Västmanlands Regimenter, samt till förvarning Compagnie till Söder-Telje, 1714, samt från till Haga Kongl. Jussur med samfund.

		Sp:
Dec: 16	Premier Majors Soldaten, samt till i samt, Krieger till Råbykrog, samt Lingströmet samt 1. mil a' 4. p. ———— 20 —	
	Vagntraktamente för en 10. ———— 4 —	
17. 20	Lif Comp. 1. korporal och 3. man, samt inf. Premier Majors i s. Råbykrog till Söder-Telje — 8. mil a' 2. p. ———— 12 —	
	Vagntraktamente för 2 ^{de} Jussur a' 4. p. och Vagn och 5. man ———— 10 —	2. 9. 4
17. 20	Oprieva 8. man och 2. man i s. Råbykrog Malmsted förbi Hög till Söder-Telje — 7 ^{te} mil a' 4. p. ———— 2. 22 —	
	Vagntraktamente för 2 ^{de} Jussur a' 4. p. ———— 5 —	
17	Vagntraktamente för 2 ^{de} Jussur a' 4. p. ———— 1. 16 —	3. 47. 4
	Nyköpings för en Jussur inf. Landshömar till Gnesta 2. 2. mil a' 4. p. ———— 10 —	
	Vagntraktamente för en 2. man ———— 4 —	
20	if. s. Gnesta till Telje 3 ^{te} mil a' 4. p. ———— 30 —	
	Vagntraktamente för 4. man a' 4. p. ———— 16 —	1. 19. 4
	if. s. Söder-Telje till Haga 4. mil och 8. Jussur a' 2. p. ———— 1. 16 —	
21	Vagntraktamente för 17. man a' 4. p. och Vagn ———— 1. 20 —	2. 36. 4
<hr/>		
Stockholm d. 21. Dec. 1716.		Transport 10. 3. —
M: Hammarskjöld		

Att strukturera frågor till äldre anhöriga i samband med släktforskning

Vår medlem Margareta Hamrén har intervjuat sin mamma och till sin hjälp använt en bandspelare.

Inför mötena med mamman gjorde Margareta en checklista över frågor som hon ville ha svar på och kunna diskutera.

De omfattar 2 intervjutillfällen. Det första avser åren 1986-1987 och det andra 1995-1997.

Resultatet från intervjuerna blev två stycken häften om mammans släktingar.

Margareta har utgått ifrån vad hon själv vill veta. Som du ser av rubrikerna (se nästa sida) är hennes kunskapsörst mycket stor. Siffrorna till höger hänvisar till sidor i häftena.

Jag hoppas att hennes tips kan inspirera dig till att försöka ta del av dina äldre anhörigas kunnande och göra en dokumentation. Finns det bilder så glöm inte att skriva med blyerts på baksidan av fotot vilka det föreställer, plats och årtal.

Här följer tipsen från Margareta som jag hoppas du kan ha nytta av.

SLÄKTKRÖNIKA LJUNG HAMRÉN

Nedtecknat 1986-87 av Margareta Hamrén, efter bandinspelad intervju med mamma Ingrid Hamrén, f. Ljung, Sveg, Härjedalen.

(Vissa datum har tillkommit efter uppgifter som framkom år 2003 i Södertälje, där 14 av barnen till syskonen Ljung träffades.)

Ingrid Ljung, 18 år

*Till min syster Lena på 40-årsdagen den 28 nov. 1987
från Margareta*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL I

Ingrids morföräldrar.....	1
Ingrids farföräldrar.....	3
Utvandringen	4
August och Ester Ljung.....	7
Syskonskaran.....	8
Hushållet.....	8
Bostaden.....	9
Vardagssysslor.....	9
Maten	10
Skolan.....	12
Äldsta systemens död.....	13
Kläder.....	13
Jul.....	14
Barndomsminnen (som väl delvis berättats för mig).....	14
Leksaker	15
Spädbarnens skötsel.....	15
Tvätt	16
Mamma och pappa.....	17
Bilaga 1 Exakt avskrift av Amerika brev till Ingrids farmor och farfar.....	19
Bilaga 2 Lite om Anders August Johansson.....	22

Släktfoto på syskonen med makar vid Augusts begravning

Antavlor, August och Ester (ur Sören Israelssons släktprogram)

Foto från kusinträff i Södertälje år 2003

Arne Sundberg

DEL II

Tonårstiden.....	1
Nöjesliv	2
Utbildning.....	3
Yrkesliv	4
Torsten och jag börjar sällskapa	6
Maskerader	6
Vi börjar träffas regelbundet.....	8
Sista maskeraden före flytten	11
Första bilen	12
Förlovning och bröllop.....	13
Kriget.....	15
Vårt första barn föds:	17
Lotten INGA-BRITT Hamrén, den 10/1 1944	17
Kornbergs Konditori ("Kornan") i Sveg	19
Flytten till Sveg.....	19
Vårt andra barn föds:.....	21
Anna LENA Hamrén, den 28/11 1947	21
Vårt tredje barn föds:	22
Ingrid MARGARETA Hamrén, den 31/5 1952	22

Tidningsurklipp

Hemmets rådgivare

Förra gången skrev jag om Husmoderns billiga kokbok. Nu ger jag mig på Hemmets Rådgivare. Det är Ingeborg Lindqvist som så vänligt ställt böckerna till vårt förfogande. Den här boken är från 1924 och omfattar drygt 280 sidor.

13 kapitel tar upp allt som rör hemmet. Den beskriver hemmet och förklarar varför man skall städa och hålla rent. Även hur man städar beskrivs. Vilka hjälpmedel man bör använda och varför. Man behandlar även maten och sjukvården. Sjukvård har fått ett eget kapitel liksom olycksfall. Man berättar även om spädbarnsvård och det inte helt oviktiga för husmödrar, skönhetsvård. Som avslutning har man "Diverse råd och rön".

Jag kan inte låta bli att citera ett recept som i boken kallas för ”Rynkutrotare” i kapitlet Skönhet. Ta nu inte detta personligt. Jag vill bara upplysa vår tids barn att det här med att släta ut rynkor har funnits i mer än 100 år. Så till receptet:

Fårtalg	250 gram
Glycerin	100 »
Benzoetinktur	3 »
Kamfersprit	2 »
Pulveriserad alun	1 »
Gelatin	1 »
Rosenvatten	40 »

Talgen smältes först. Till denna blandas lika mycket glycerin och omröres, varefter alun tillsättes. Gelatinet upplöses i rosenvattnet vid svag värme, sist tillsättes tinkturena.

För den som inte kan sin historia vad gäller hemmets skötsel förr i tiden, med skurgolv och linoleummattor samt isskåp, har mycket att lära i denna bok. Vem vet idag vad skurpulver är, i den yngre generationen?

Leif Gannert

Vårmetet 2011

Årets vårmöte började ganska kaotiskt. Först fick jag besked om att vår föredragshållare fått förhinder. Sedan visade det sig att Vita Huset blivit dubbelbokat och att vi måste dela lokal med Viktväktarna, men med lite god vilja ordnar sig det mesta. Dick och Susanne Fagerqvist lovade ställa upp och ta hand om föredraget och vi trängde in oss i övervåningen på Vita huset.

Eftersom Lennart Djerf, som avgick från styrelsen vid årsskiftet, endast kunde stanna några minuter, inledde vi mötet med att avtacka honom för hans insatser de gångna åren.

Efter sedvanliga mötesförhandlingar bjöd föreningen på kaffe, frukt och Ingalills goda hembakade bullar. Vi drygade ut föreningens ekonomi med ett litet lotteri. Därefter möblerade vi om och bänkade oss framför filmduken för att lyssna på Dick och Susannes intressanta demonstration av PhotoShop Elements.

Vårmetet avslutades med att vi fick avnjuta ett vackert bildspel med Lena Sundbergs norrlandsbilder.

Anita Järvenpää

Föreningens äldste medlem har avlidit.

Axel "Acke" Axelsson avled tisdagen den 29 mars, 93 år gammal. Han var fortfarande aktiv släktforskare och kommer att lämna ett stort tomrum efter sig i föreningen

Nedanstående text har skrivits av hans f d svärdotter, Rose-Marie Axelsson. Även hon är aktiv släktforskare och medlem i vår förening

Anita Järvenpää

Min mentor, min vän och min fd. svärfar är död!

Han har funnits i mitt liv sedan jag var 17 år och under hela den tiden så höll han på med släktforskningen. Han introducerade mig i denna djungel av vägar som man kan gå för att hitta det man letar efter.

Det var först på senare år, när jag själv blev pensionär, som jag började på "riktigt" att lära mig släktforskningens tjuvning. Här var Acke helt outstanding och fanns alltid till hands när jag behövde honom för att hitta den jag sökte. Han förde mig med varsam men fast hand genom alla snår och genom alla fällor som så lätt händer när man släktforskar. Han var en klippa och han gjorde något som är helt unikt, han klädde på alla släktingar med känslor och med funderingar om hur dom levde och hur dom hade det. Vi diskuterade många gånger deras känslor och hur dom löste alla problem och när deras små barn dog, när dom emigrerade och när dom fick lämna allt dom hade för att söka sig någon annanstans.

Allt detta pratade vi om fast ingen av oss visste något om vare sig känslor eller något annat vad dessa våra släktingar upplevde. Jag har så oerhört mycket att tacka honom för och nu skall jag ut i stora världen utan honom, men jag hör hans ord när jag blundar och lyssnar.

Acke var en stor filosof när man hade tid att lyssna, och det hade jag på senare år. Han berättade och berättade helt outtröttligt och det var en fröjd att höra honom. Nu har hans röst tystnat. Släktforskarföreningen har gått miste om en stor profil. Hans verk finns kvar, men mest av allt så finns han i min själ och i mitt hjärta.

Tack Acke för allt du gav mig och alla andra i Släktforskarföreningen!

Rose-Marie Axelsson

Bokrecension

Jag är imponerad, djupt imponerad!

Föreningen gjorde våren 2010 en utflykt till Rydboholm. Vi besåg Vasatornet och hade picknick på gräsmattan framför slottet en varm och solig dag. Den dagen vann jag en bok i det lotteri föreningen anordnade. Före lottdragningen berättade Erik Petersson om Per Brahe den yngre med betoning på den bok han skrivit som heter Vicekungen.

Efter att ha läst igenom bokens nästan 300 sidor och träffat författaren, en ung man på drygt 20 år, så kan man bara vara imponerad. Dels hur han hanterat fakta och dels hans förmåga att hantera det svenska språket. Hade jag kunnat skriva på det sättet i hans ålder hade nog min yrkesbana sett annorlunda ut.

”Sveriges historia är dess kungars” skrev Erik Gustaf Geijer. Erik Petersson håller inte med, det gör inte jag heller. Och ni alla släktforskare, Sveriges historia skriver vi!

Per Brahe den yngre levde mellan 1602 och 1680, alltså nästan hela 1600-talet. Du som är intresserad av Sveriges 1600-talshistoria har stor behållning av denna bok. Vad Gustaf II Adolf gör i Tyskland ser man genom Brahes ögon. Och det är inte många detaljer därifrån.

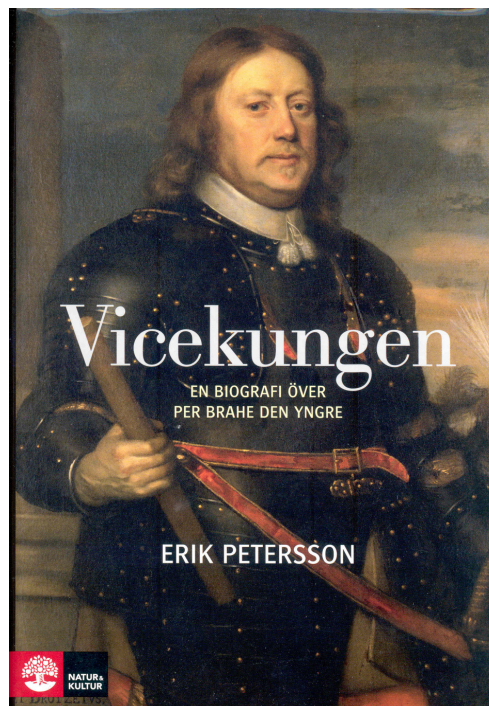
Ett litet exempel: att Karl X genomförde en reduktion, visste du det? Den stora reduktionen gjorde Karl XI (det fick jag lära mig i skolan) sedan Per Brahe dött. Men det var inte kungarna som skapade reduktionen, det var riksrådet med dess adelsmän. (Det fick jag inte lära mig i skolan.) Allt för att få ordning på Sveriges finanser. Att kungen skrev under dokumentet innebar inte att han gjorde jobbet, varken före eller efter.

Alla de fakta som Erik fått in i denna bok skall vi vara ödmjuka inför. Som släktforskare vet vi vilket jobb det är att få fram några rader fakta om våra anor. Här är en bok full av fakta och vad den innebär för de styrande. Erik tar död på några myter och han gör egna värderingar, vilket jag inte ser som felaktigt. Eriks tankegångar bygger på hur samhället såg ut på 1600-talet. Där tror jag mer på författarens förmåga att förstå den tiden än min egen förmåga.

Men som sagt, Sveriges historia är så mycket mer än vad kungarna gör. Titeln på boken säger lite om Brahes position. Därför får man också reda på hur Sverige sköttes och hur man resonerade i olika frågor, innan vissa beslut togs. Nästa som 1600-talet Wikileaks. (Visste du att Wiki är hawaiianska och betyder snabb?)

Den som är intresserad av svenskt 1600-tal får inte missa denna bok.

Leif Gannert

Släktforscardagarna i Norrköping den 26-28 augusti 2011

Så är det åter dags för släktforscardagarna. I år är det Släktforskarna i Norrköping som står för värdskapet. Fredagen den 26 augusti äger ordförande- och redaktörskonferenserna rum. På lördag förmiddag är det dags för invigningen. I år är det Ancestry är huvudsponsor.

Detaljerat program hittar ni på <http://www.sfd2011.se/>

Anita Järvenpää

Våravslutning Wira Bruk den 21 maj 2011

Den 21 maj hade vi våravslutning i Wira Bruk. Vi fick en historisk rundvandring av Lena Wägerth som avslutades med picknick i det gröna. Bilder från besöket finns på vår hemsida.

Här följer lite fakta om Wira Bruk:

Bruket grundades omkring 1630 av Clas Larsson Flemming, som landets första kling-smedja och hade tidvis ensamrätt vad gäller tillverkning av klingor till kronan.

Släkten Flemming ägde Wira till 1757 då det såldes till Reinhold Angerstein, som då var assessor i Bergskollegium. Släkten Angerstein ägde då redan Vikmanhyttan och Turbo. Reinhold Angerstein hade planer på att bygga ut bruket, men detta blev aldrig av. Vid Reinholds död 1760 övertogs bruket av hans svåger, ärkebiskopen Samuel Trolius. Efter dennes död 1764 såldes bruket till Eva Maria von Schantz, vars son C R von Schantz fungerade som driftsledare. Wira köptes 1783 av kommerserådet Simon Bernhard Hebbe som 1800 sammanförde Wira med Östanå till ett fideikommiss vilket genom arv övergick till släkterna Fredenheim och Boström vilka blev smedjornas sista privata ägare.

Privilegierna drogs in 1775 men vapensmidet fortsatte långt in på 1800-talet med leveranser till kronan. Bruksdriften övergick i slutet av 1800-talet till ett slags Kooperation mellan mästersmederna vilka betalade en årlig hyra för plats vid härd och städ och tillverkningen bestod av liar, yxor, slaktbilar, isbillar mm. Konsten att smida en värjklinga fortsatte att gå i arv och den siste Wirasmeden dog 1948. När smidesverksamheten lagts ned förföll bruket men restaurerades 1965. Stiftelsen Wira Bruk bildades 1969 för att värna om Wiras särpräglade miljö och återuppliva Wiras gamla smidestraditioner.

Besök på en kyrkogård

I höstas var hustru Lena och jag i Ludvika. Det blev ett besök hos släkten. Den här gången var det med anledning av en begravning. Det var Lenas moster som skulle begravas.

Efter själva begravningsakten samlades vi för en enklare måltid. Jag hamnade bredvid prästen. Under samtalet berättade jag att vi kom från Vaxholm. ”Där har jag tjänstgjort som präst” kom svaret. Det visade sig att han under 1980-talet verkade i Vaxholm. Namnet är Torbjörn Claesson, numera komminister i Ludvika.

Vi talade om gamla minnen. Han berättade att hans bostad låg i huset snett emot prästgården. Det hus som restaurangen ”Waxholms China” är inrymd i.

Lite senare på eftermiddagen tog jag en promenad på kyrkogården och stannade vid en gravsten. Dan Andersson stod det. Kunde det vara visdiktaren?

Lite mera efterforskning visade att så var fallet.

Dan Andersson föddes den 6 april 1888 i Skattlösberg, Grangärde, Dalarna. I födelseboken 1888 står namnet Daniel.

År 1918 gifte sig Dan med småskolelärarynnan Olga Turesson. Olga var syster till trubaduren Gunnar Turesson.

Under sin levnadsbana skrev han många visor, dikter och ballader.

De som jag mest förknippar med Dan Andersson är balladerna ”Omkring tiggarn från Luossa”, ”Jungman Jansson” och ”Till min syster”. Den senare tillägnade han sin syster Anna på hennes 18-årsdag.

Dan Andersson blev 32 år gammal. Han avled på ett hotell i Stockholm den 16 september 1920. Man hade behandlat hotellrummet med cyanväte mot vägglöss och inte vädrat ut ordentligt enligt föreskrifterna.

Hans grav finns på Lyvikskyrkogården i Ludvika.

Arne Sundberg

Bifogar bild på gravstenen.
Foto: Arne Sundberg

Antavla för Dan Andersson

<p>Anders Eriksson F 1814-12-13 Råfnäs, Norrbärke D 1858-03-07 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Erik Andersson F 1790-10-14 Sunnansjö, Norrbärke D 1831-11-26 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Anders Andersson F 1749-11-12 Sunnansjö, Grangårde D 1811-02-03 Norrbärke</p>	<p>Anders Eriksson F 1715-02-23 Sunnansjö, Grangårde D 1767 Sunnansjö Margareta Kristoffersdotter F 1720-04-25 Grangårde</p>
		<p>Maria Persdotter F 1771-11-15 Norrbärke D 1849-02-09 Kyrkbyn, Grangårde</p>	<p>Per Persson F 1735 Råfnäs, Norrbärke D 1812-04-20 Råfnäs, Grangårde Kristina Persdotter F 1732-08-22, Grangårde D 1801-04-20 Råfnäs, Grangårde</p>
<p>Adolf Andersson F 1854-05-17 Ljungåsen Bränntjärn D 1931-06-07 Skattlösberg, Grangårde Folkskolare</p>	<p>Anna Larsdotter F 1795-07-10 Ormsjö, Grangårde D 1863-08-31 Torsberget, Grangårde</p>	<p>Lars Nilsson F 1770-04-08 Grangårde, Rönnerget D 1847, Ljungåsen, Bränntjärn, Grangårde</p>	<p>Nils Andersson F 1735-12-02, Rönnerget, Grangårde D 1821-09-30 Rönnerget, Grangårde Katarina Erikdotter F 1735-12-00 Skattlösberget, Grangårde 1810-05-04 Rönnerget, Grangårde</p>
		<p>Maria Erikdotter F 1768-02-12 Sunnansjö, Grangårde D 1847 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Sjur Erik Johansson F 1739-10-17 Södra Wastansjö, Grangårde D 1809-10-19 Ormsjö, Grangårde Katarina Erikdotter F 1734-01-01 Grangårde D 1769-06-00 Rönnerget, Grangårde</p>
<p>Anna-Kristina Andersdotter F 1822-04-11 Ljungåsen, Grangårde D 1904-01-21 Skattlösberget, Grangårde</p>	<p>Anders Mattson Knas F 1786-08-29 Sura D 1857-04-07 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Mats Pålsson F 1749-02-05 Ljungåsen, Grangårde 1803-12-19 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Pål Persson F 1718 Norra Hörken Ljusnarsberg D 1796 Elsabet Olofsdotter F 1711 D 1781</p>
		<p>Brita Andersdotter F 1753-12-23 Skinnskatteberg D Efter 1823</p>	<p>Anders Larsson F 1715-02-15 Langvik, Skinnskatteberg D 1761 Brita Erikdotter F 1722 D 1781</p>
<p>Dan Andersson F 1888-04-06 Skattlösberget, Grangårde D 1920-09-16 Klara, Stockholm</p>	<p>Kristina Maria Flodman F 1779-10-16 Norrbärke D 1854-01-21 Ljungåsen, Grangårde</p>	<p>Anders Flodman F 1750 Södermanland D 1796-12-18</p>	<p>Anders Andersson F 1716 D 1754 Kristina Persdotter F 1720</p>
		<p>Margareta Abrahamsdotter F 1742-09-26 Norrbärke</p>	<p>Abraham Larsson F 1713-05-26 Norrbärke D 1778-01-31 Norrbärke Anna Erikdotter F 1717-04-10 Norrbärke</p>
<p>Daniel Scherp F 1823-06-09 Viklinton, Gästern D 1877-12-26 Hyttisat, Grangårde</p>	<p>Johan Nilsson Scherp F 1790-05-08 Gästern D 1841-07-14 Östra Viklinton, Gästern</p>	<p>Nils Danielsson Scherp F 1759-12-20 Igelhöjden, Gästern D 1830-08-08 Gustavsström, Gästern</p>	<p>Daniel Nilsson F 1725-01-31 Gästern D 1791-04-02 Gästern Maria Larsdotter F 1723-04-14 Gästern D 1772-11-06 Gästern</p>
		<p>Elsabeth Henriksdotter F 1759-11-04 Åkerhöjden, Gästern D 1837-01-22 Gustavsström, Gästern</p>	<p>Henrik Henriksdotter F 1729-04-14 Linnorhöjden, Gästern D 1773-12-15 Gästern Brita Jonsdotter F 1731-05-31 Gästern D 1800-04-01 Laggundet, Rämmen</p>
<p>Augusta Scherp F 1862-11-04 Hyttisat, Grangårde D 1931-12-24 Norrbärke Snäskolelärarna</p>	<p>Kristina Johansdotter F 1796-02-13 Säfnaäs D 1886-05-04 Gästern</p>	<p>Johan Zachrisson F 1763-05-08 Rämmen D 1790-09-12 Laggundet, Rämmen</p>	<p>Zachris Jansson Pundin F 1730-10-25 Gästern D 1796-03-25 Laggundet, Rämmen Katarina Pålssdotter F 1738-01-20 Gästern D 1823-01-02 Holmsjö, Rämmen</p>
		<p>Brita Jansdotter Hellström F 1762-03-17 Gästern D 1855-03-27 Framstorp, Gästern</p>	<p>Johan Eriksson Hellström F 1727-07-26 Östra Torpen, Hällefors D 1774-01-02 Gustavsström, Gästern Katarina Persdotter Knick F 1730-08-11 Hällefors D 1797-07-04 Hyttbacken, Hällefors</p>
<p>Maria Fredrika Hansdotter F 1830-03-14 Seghöjden, Säfnaäs D 1905-12-12 Hyttisat, Säfnaäs</p>	<p>Hans Olofsson F 1798-04-20 Seghöjden Säfnaäs D 1852-05-21 Seghöjden Säfnaäs</p>	<p>Olof Johansson F 1757-05-03 Säfnaäs D 1891-08-24 Seghöjden, Säfnaäs</p>	<p>Johan Olofsson F 1711 Ljusnarsberg D 1791-11-18 Säfnaäs Brita Gunnarsdotter F 1715 Ljusnarsberg D 1786-01-21 Säfnaäs</p>
		<p>Maria Persdotter F 1760 Ljusnarsberg D 1837-01-17 Seghöjden, Säfnaäs</p>	<p>Per Andersson Åkerström F 1737-05-11 Ljusnarsberg D 1778-05-11 Gravendal, Säfnaäs Elsabet Erikdotter F 1735-11-03 Ljusnarsberg</p>
	<p>Kristina Johansdotter F 1795-11-19 Seghöjden, Säfnaäs</p>	<p>Johan Henriksdotter F 1764-01-07 Säfnaäs, Säfna D 1831-05-19 Säfnaäs, Säfna</p>	<p>Henrik Johansson F 1736 D 1772-02-02 Säfnaäs Maria Matsdotter F 1741-03-17 Säfnaäs, Säfna D 1788-03-07 Säfnaäs, Säfna</p>
		<p>Katarina Henriksdotter F 1765-10-15 Högsjöberget, Säfna D 1842-01-09 Säfnaäs, Säfna</p>	<p>Henrik Markusson F 1724-10-24 Säfnaäs, Säfna D 1798-10-13 Säfnaäs, Säfna Maja Johansdotter F 1720-01-07 Nas D 1789-11-30 Säfnaäs, Säfna</p>

Datorhörnan

En bild säger inte mer än tusen ord

Vi träffar ofta på orden *digitalt* och *digitaliserat*, men vad menar man med orden? Våra uppgifter i släktforskningen digitaliseras och är sökbara. Kyrkböckerna digitaliseras och kan beskådas hemma över Internet. Vad är skillnaden?

Dessvärre finns inga entydiga ord kring detta ämne, vad jag känner till. Så det blir lite komplext. Men låt mig förklara vad som är vad på ett annat sätt.

Allt som hamnar i datorernas värld är digitaliserat. Ett ordbehandlingsprogram jobbar digitalt med dina bokstäver och ett bildbehandlingsprogram behandlar bilderna digitalt. Så när Gensline digitaliserade kyrkböckerna så hamnade de i datorer. Genom Internet kan vi sedan plocka fram uppgifterna och titta på dem. Varje sida finns i digital form och är läsbar. Men, varje sida utgör en bild. Så informationen på deras sidor är inte sökbara, annat än med ögat. Med sökbar menar jag här att du kan leta reda på t.ex. alla Andersson i husförhörslängden. I datorvärlden identifieras bildfilerna med filtilläggen pic, jpg, tif, gif, bmp, png och många varianter till.

Nu jobbar man med att ”indexera” informationen. Det innebär att man i princip skapar en innehållsförteckning som ger en länk till en viss bild/sida. Informationen på bilden/sidan är fortfarande inte sökbar. Genom att klicka på länken

så får man fram avsedd sida. Då kan vi säga att de s.k. *indexerade orden* är sökbara och via länken kan vi få fram en bild.

För att informationen i bilden skall vara sökbar måste bokstäverna kunna hantieras. Alltså varje bokstav skall ha ett eget värde, som om de fanns i ett ordbehandlingsprogram. Vår förenings CD innehåller digitaliserade kyrkböcker från vårt upptagningsområde. Ordet digitaliserat innebär inte här att vi tillhandahåller bilder av kyrkböckerna. Nej vi har skrivit av uppgifterna i kyrkböckerna bokstav för bokstav. Orden vi skrivit av är således sökbara. Därför är det möjligt att få fram alla med efternamnet Andersson på en enda sökning.

Att digitalisera kyrkböcker är det samma som att skanna in bilderna till digital form. Att digitalisera och göra sökbara innebär att uppgifterna finns bokstav för bokstav. Därigenom blir materialet sökbart. Vi kan väl anta att man i framtiden får fram datorprogram som även med automatik kan läsa av den text som finns skriven i kyrkböckerna och ”digitalisera” den texten. Då slipper vi skriva in dem för hand. Filer som innehåller text i behandlingsbar form kommer ju oftast från program som Word eller Anteckningar och har filtilläggen doc, docx eller txt. Även filer skapade i Excel är sökbara och har filtilläggen xls eller xlsx.

Leif Gannert

Fattiggummans visa

Här kommer ett bidrag från *Mai-Britt Andersson*. Detta hittade hon när hon satt och läste gamla tidningar på rullfilm som finns hos Carolina Rediviva i Uppsala.

Jag är väl en gammal skröplig gumma
Som en tand ej i munnen bär.
Ingen lär mitt herrskap här dock brumma
Om ock glädjen jag håller kär.
Än mitt hjärta fröjda lek och sång och dans
Än mitt öga tjusar vackra ögons glans.
Ungdomsdagen, den var väl kort
Men glädjen flydde ej med honom bort.

Får jag lov en lite visa skänka?
Söta herre, jag har den här.
Vill ni sen på stackars gumman tänka
Med en slant, vad den blir mig kär.
Visan handlar om en gammal gumma blott
Som har litet smått av jordens håvor fått

Men vill glädjas idag
Så där funderar även jag.

Lyft du på masken vackra flicka!
Litet endast så där för mig.
Låt en gång mitt i ditt öga blicka
Skall jag giva min visa dig.
Mer än slantar älskar jag ändå en blick
Sådan den, jag nu ifrån ditt öga fick.
Tack du goda! Nu är jag nöjd
Nu tänkom blott på nöjen, dans och fröjd!

Ur tidningen Upsala 3/2 1846

Recept mot kolera

Stilla återhållsamt lefva
Icke rädas, icke häfva
Muntert sinne, och hvad mera
Icke alls medicinera.
Aldrig låta modet falla
Aldrig känslan häftigt svalla.
Ständigt gnola falliralla
Måttligt äta, sparsamt dricka
Icke se på någon flicka.
Hemma hvarje natt – om dagen
Flit och glädje; så är lagen.

Ur tidningen Upsala 18/10 1850

Artikel på vår hemsida

På grund av platsbrist i tidningen har den artikel vi fått av *Tore Liljegren* istället lagts ut på vår hemsida. Nedan följer de inledande raderna i artikeln:

Hanna Ågren var min farmors fars (soldaten Ola Brandt, Skärsnäs i Vånga) halvsystem. Hon föddes 1841-08-07 i Oppmanna, en ort norr om Kristianstad. En stor del av hennes levnadsöde framgår av de förhör, rättegångsprotokoll mm som blev följden av att hon tog livet av sitt barn Carolina Dorothea i Kristianstad den 21 maj. Carolina D var då 1 år och 4 månader gammal.

Nya medlemmar

Jonsson	Hans	Vinkelvägen 5	184 52 ÖSTERSKÄR
Hirschfeld	Annelie	Gezelius väg 12	134 31 GUSTAVSBERG
Lind	Solveig	Lotsgatan 8	185 32 VAXHOLM
Lord	Willy	Söravägen 22	184 60 ÅKERSBERGA
Zander	Caroline	Skolvägen 9A 3tr	184 30 ÅKERSBERGA
Randelius	Mats	Ruddammsv 31 B	11421 STOCKHOLM
Karlsson	Inger Maria	Kantarellvägen 58	184 34 ÅKERSBERGA
Jernberg	Barbro	Hamngatan 5B	185 31 VAXHOLM
Malmgren	Rosa	Hamngatan 17	185 31 VAXHOLM
Dunvret	Alf	Kullaskogsvägen 39 lgh 1202	185 37 VAXHOLM
Hamrén	Margareta	Vasavägen 22	185 34 VAXHOLM

Sysslingsens datum för 2011

Detta år provar vi som sagt att sprida våra nummer någorlunda jämt över året. Detta är vår planerade utgivningsplan för resten av 2011

Nr 3	24 augusti
Nr 4	2 november

Revisorer:

<i>Ordinarie</i>	Margareta Hultman	08-540 636 75
	Len Blomgren	08-540 603 24
<i>Suppleant</i>	Ulla-Lena Lindström	070-628 19 85

Redaktionskommitté:

Margareta Hultman	Inger Rydholm
Arne Sundberg	Leif Gannert
Anita Järvenpää	Olle Kungberg
Nils Lindgren	Ulla Sellbom
Olle Keijser	Susanne Fagerqvist

Valberedning:

<i>Sammanställande</i>	Olle Sellström	08-540 216 43
	Arne Sundberg	08-541 324 55
	Marianne Fröblom	08-540 673 64

*Soliga sommarhälsningar till
alla läsare*

*önskar
Redaktionen*